

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY PAŃSTWOWEJ SZKOŁY MUZYCZNEJ I ST. W STRZELINIE

PODSTAWY OGÓLNE

(część teoretyczna)

1. Preambuła

Program wychowawczo-profilaktyczny w Państwowej Szkole Muzycznej I st. w Strzelinie zbudowany jest na podstawowych wartościach wyznawanych przez społeczność szkolną, na którą składają się Samorząd Uczniowski, Rada Rodziców oraz Rada Pedagogiczna. Jest zgodny z rozporządzeniami, Statutem Szkoły i Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania.

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze muzycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży (art. 1 pkt 3 Ustawy Prawo oświatowe). Działania wychowawcze, a także profilaktyczne szkoły opierają się na współpracy społeczności szkolnej, która powinna w swojej działalności uwzględniać wolę każdej ze stron – uczniów, rodziców, nauczycieli oraz wymagania edukacyjne związane ze specyfiką szkoły artystycznej. Rolą szkoły poza funkcją dydaktyczną jest wspomaganie funkcji wychowawczej, jak i dbałość o wszechstronny rozwój każdego ucznia. Istotnym działaniem jest zapobieganie oraz przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom przez profilaktykę, a przede wszystkim wspieranie wychowanków w trudnych sytuacjach.

2. Podstawy prawne

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z 2001 r. Nr 28, poz. 319, z 2006 r. Nr 200, poz. 1471 oraz z 2009 r. Nr 114, poz. 946),
- Konwencja o Prawach Dziecka (Dz. U. z 1991 r., nr 120, poz. 526),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 oraz z 2022 r. poz. 655, 1079 i 1116 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915 oraz z 2022 r. poz. 583 i 1116 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 oraz z 2022 r. poz. 935 i 1116 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 276 z późn. zm.),
- Ustawa z 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu

alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 i 2469 oraz z 2022 r. poz. 24 i 218 z późn. zm.),

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, z 2021 r. poz. 2469 oraz z 2022 r. poz. 763 i 764 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.),
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 685 oraz z 2022 r. poz. 974 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 r. w *sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017–2022* (Dz. U. 2017, poz. 458 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w *sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii* (Dz. U. z 2015 r., poz. 1249 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 14 sierpnia 2019 r. w *sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1637 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 czerwca 2019 r. w *sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1247 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 30 października 2017 r. w *sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki w szkołach artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne* (Dz. U. z 2017 r., poz. 2058 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w *sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1591 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w *sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży*

niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1578 z późn. zm.),

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2017 r. *w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1743 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 5 listopada 2014 r. *w sprawie ramowych statutów publicznych szkół i placówek artystycznych* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1646 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. *w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach* (Dz. U. 2003, nr 6, poz. 69 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 sierpnia 2016 r. *w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne szkoły i placówki artystyczne dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji* (Dz. U. 2016, poz. 1375 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. *w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”* (Dz. U. Nr 209, poz. 1245 z późn. zm.),
- Statut Państwowej Szkoły Muzycznej I st. w Strzelinie.

3. Charakterystyka szkoły i środowiska lokalnego

Państwowa Szkoła Muzyczna I st. w Strzelinie rozpoczęła swoją działalność jako Samorządowa Szkoła Muzyczna 1 września 2014 r. i prowadzona była przez Miasto i Gminę Strzelin. Na początku mieściła się w budynku Gimnazjum nr 2 przy placu 1 Maja 10 w Strzelinie, po roku została przeniesiona do budynku Gimnazjum nr 1 przy ulicy Jana Pawła II, gdzie weszła w skład Zespołu Szkół nr 1. Od 2017 roku funkcjonowała samodzielnie jako Samorządowa Szkoła Muzyczna I stopnia, z siedzibą przy ulicy Jana Pawła II 25. Z dniem 1 stycznia 2021 r. stała się Państwową Szkołą Muzyczną I stopnia w Strzelinie, której organem prowadzącym został Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Placówka ta pełni istotną rolę w życiu lokalnej społeczności. Daje możliwość nauki muzyki na wysokim poziomie oraz otrzymanie państwowego dokumentu potwierdzającego umiejętności. Otwiera drogę do dalszej edukacji muzycznej. Prowadzone są tu zajęcia w dwóch cyklach nauczania: czteroletnim i sześcioletnim. Uczniowie mają możliwość nauki gry na: fortepianie, skrzypcach, gitarze, flecie, klarnecie, trąbce. Jest też blok zajęć teoretyczno-muzycznych takich jak: audycje muzyczne, kształcenie słuchu, chór, zespoły muzyczno-instrumentalne. Zatrudnionych jest tu

dwudziestu trzech nauczycieli. Placówka ta skupia dzieci nie tylko ze Strzelina, ale również z okolic oddalonych czasami nawet trzydzieści kilometrów. W swej krótkiej historii szkoła wykształciła 56 absolwentów, a każdego roku szkołę kończy statystycznie około dwudziestu kolejnych. Część z nich kontynuuje naukę w szkołach muzycznych drugiego stopnia. Szkoła ściśle współpracuje ze Strzeleńskim Ośrodkiem Kultury organizując różnorodne koncerty w nowoczesnej sali widowiskowej, a także biorąc udział we wspólnych projektach edukacyjnych. Lokalne władze doceniają znaczenie szkoły dla środowiska lokalnego. Uczniowie często uświetniają swoimi występami różnorodne wydarzenia na terenie miasta i gminy. Ponadto szkoła współpracuje ze Szkołą Muzyczną I stopnia w Witowicach, hospicjum w Strzelinie, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, a także lokalnymi placówkami oświatowymi takimi jak: szkoły podstawowe, liceum, przedszkola.

4. Misja i wizja szkoły muzycznej

Misja

Celem Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia w Strzelinie jest rozwijanie zdolności dzieci dając podstawy do dalszego kształcenia w szkołach muzycznych drugiego stopnia. Jest jedynym w regionie takim miejscem, stąd w lokalnej społeczności pełni ważną rolę. Tutaj uczniowie rozbudzają wrażliwość na sztukę w szerokim zakresie. Na zajęciach są oni wprowadzani w bogaty świat muzyki klasycznej, która pobudza wyobraźnię. Uczeń staje się świadomym odbiorcą sztuki. Szkoła rozwija również pozamuzyczne umiejętności: ćwiczy pamięć, zdolności manualne oraz koordynację ruchową. Uczy systematyczności, cierpliwości oraz wytrwałości w dążeniu do wyznaczonego celu.

Wizja

Szkoła to miejsce, w którym każdy może swobodnie rozwijać swoje umiejętności. Uczeń jest traktowany indywidualnie, a dzieci z trudnościami oraz dzieci wybitnie uzdolnione otaczane są dodatkowym wsparciem. Nauczyciele stale rozwijają swoje kompetencje, aby jeszcze lepiej służyć fachową wiedzą i pomocą w różnych sytuacjach. Chętnie podejmują ścisłą współpracę z rodzicami uczniów. Szkoła jest atrakcyjnym miejscem pracy oraz nauki, wyposażonym w potrzebne sprzęty oraz poszerzającym zaplecze instrumentalne. To miejsce harmonijnego rozwoju, w którym wszyscy zgodnie współpracują zapewniając jak najwyższą jakość kształcenia.

5. Sylwetka absolwenta szkoły

Absolwent szkoły powinien reprezentować sobą następujące wartości, cechy i umiejętności – jako efekty kształcenia w szkole muzycznej:

- poszanowanie dla dziedzictwa kulturowego swojego i innych narodów,
- umiejętność rozwijania zdolności gry na instrumencie oraz prawidłowej realizacji zadań praktycznych w dziedzinie muzyki,
- umiejętność zastosowania w praktyce wiedzy i umiejętności zdobytych w szkole,
- umiejętność świadomego odbioru muzyki,
- gotowość do dalszego kształcenia muzycznego w średniej szkole muzycznej,
- zastosowanie skutecznych sposobów radzenia sobie ze stresem, a zwłaszcza z tremą,

- świadomość swoich możliwości i poczucie własnej wartości,
- znajomość swoich mocnych i słabych stron oraz umiejętność pracowania nad nimi,
- umiejętność zaprezentowania własnych dokonań artystycznych,
- obycie estradowe, odporność na ocenę artystyczną,
- rzetelne i sumienne wywiązywanie się ze swoich obowiązków,
- wrażliwość, tolerancja, odpowiedzialność, życzliwość, ambicja, kreatywność, systematyczność,
- umiejętność pracy indywidualnej i współpracy w grupie/zespole,
- umiejętność funkcjonowania w życiu społecznym,
- poszanowanie dla pracy i osiągnięć innych,
- umiejętność przestrzegania zasad dobrego zachowania, norm etycznych i moralnych,
- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny życia,
- umiejętność podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój,
- umiejętność wyrażania własnego zdania, szanując przy tym poglądy innych.

6. Wartości ważne dla społeczności szkolnej

Szkoła muzyczna przygotowuje uczniów do aktywnego i twórczego życia w otaczającym go świecie, wszechstronnie rozwijając ich osobowość w oparciu o następujące wartości moralne i estetyczne:

- miłość i szacunek do świata kultury i sztuki,
- samorealizacja,
- aktywność twórcza, kształtowanie i rozwijanie swojego talentu,
- wysoka kultura osobista,
- życzliwość i szacunek względem innych,
- poczucie estetyki i wrażliwość na piękno,
- sumienność, dokładność oraz dobra organizacja pracy,
- przyjazna atmosfera pracy,
- postawa patriotyczna,
- empatia, dobro, uczciwość, szczerość, prawdomówność, poszanowanie godności, wyrozumiałość, sprawiedliwość, rzetelność, odpowiedzialność, mądrość, przyjaźń.

7. Powinności wychowawcze pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych

Powinności Dyrektora

Dyrektor Państwowej Szkoły Muzycznej I st. w Strzelinie powinien:

- stwarzać warunki do realizacji procesu wychowawczo-profilaktycznego w szkole,
- dbać o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- współpracować z zespołem nauczycieli, rodzicami oraz pozostałymi pracownikami szkoły,
- budować klimat zaufania i współpracy.

Powinności nauczycieli przedmiotów ogólnomuzycznych

Każdy nauczyciel przedmiotów ogólnomuzycznych w Państwowej Szkole Muzycznej I st. w Strzelinie powinien:

- kształtować umiejętność zachowania dyscypliny,
- uczyć umiejętności współżycia z grupą rówieśniczą,
- rozbudzać wyobraźnię i aktywność twórczą,
- kształtować umiejętności logicznego i analitycznego myślenia,
- kształtować umiejętność samodzielnego analizowania dzieł muzycznych,
- podkreślać wagę czynnego uczestnictwa w życiu koncertowym szkoły,
- kształtować postawę patriotyczną poprzez poznawanie roli polskich kompozytorów i wykonawców w rozwoju kultury europejskiej i światowej,
- kształtować osobistą postawę szacunku wobec kultury narodowej, europejskiej i światowej,
- kształtować umiejętność koncentracji.

Powinności nauczycieli przedmiotu głównego

Każdy nauczyciel przedmiotu głównego w Państwowej Szkole Muzycznej I st. w Strzelinie powinien:

- rozbudzać zamiłowanie do muzykowania indywidualnego i zbiorowego,
- rozbudzać potrzeby rozwijania uzdolnień i zainteresowań,
- kształtować samodzielność,
- kształtować potrzebę ciągłego doskonalenia się,
- kształtować osobowość artystyczną,
- kształtować aktywną postawę wobec kultury,
- rozbudzać wyobraźnię muzyczną,
- rozbudzać potrzebę twórczego wyrażania się,
- diagnozować przyczyny niepowodzeń i trudności wychowawczych,
- wspierać uczniów w ich rozwoju poprzez spotkania i rozmowy,
- wspierać rodziców i uczniów w procesie dydaktycznym,
- czuwać nad wspomaganiem rozwoju ucznia wybitnie zdolnego przez wypracowanie procesu rozwoju z dyrekcją i nauczycielami.

Powinności pozostałych pracowników administracji i obsługi

Każdy z pozostałych pracowników administracji i obsługi Państwowej Szkoły Muzycznej I st. w Strzelinie powinien:

- reagować każdorazowo na dostrzeżone złe zachowania uczniów zarówno w szkole, jak i poza nią, szczególnie w momencie przebywania uczniów na korytarzu podczas przerw między zajęciami,
- zgłaszać zastrzeżenia do zachowania uczniów dyrektorowi szkoły,
- zwracać uwagę na kulturalną postawę swoją i innych.

8. Ogólne założenia programu wychowawczo-profilaktycznego

Głównym celem programu wychowawczo – profilaktycznego Szkoły Muzycznej I st. w Strzelinie jest wspieranie ucznia w rozwoju osobowości i dążeniu ku pełnej dojrzałości we wszystkich jej sferach: intelektualnej, emocjonalnej, fizycznej, duchowej i społecznej.

W ramach sfery intelektualnej celem jest:

- rozbudzanie i rozwijanie uzdolnień oraz zainteresowań uczniów,
- motywowanie uczniów do nauki, ćwiczenia gry na instrumencie,
- motywowanie uczniów do udziału w konkursach przedmiotowych i muzycznych,
- dostosowanie pracy z uczniem zdolnym,
- pomoc uczniom z trudnościami w nauce,
- kształcenie umiejętności organizowania własnej nauki i pracy poprzez systematyczność, staranność i świadome działania,
- pomoc uczniom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości i potrzeb,
- pomoc w efektywnym uczeniu się.

W ramach sfery emocjonalnej celem jest:

- kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości, samoakceptacji i wiary we własne możliwości uczniów,
- kształtowanie wrażliwości estetycznej, wyobraźni muzycznej, ekspresji twórczej,
- kształtowanie umiejętności rozpoznawania i wyrażania uczuć oraz sposobów radzenia sobie z emocjami,
- przekazanie uczniom sposobów radzenia sobie ze stresem i treścią,
- przekazanie wiedzy uczniom na temat przyczyn, skutków i mechanizmów zachowań agresywnych, przemocy i cyberprzemocy,
- wyrabianie asertywnej postawy,
- przekazywanie uczniom wiedzy na temat sposobów rozwiązywania konfliktów,
- wskazywanie konstruktywnych sposobów rozwijania predyspozycji uczniów i pokonywania trudności,
- kształtowanie postaw kreatywnych, wyzwalanie u uczniów artystycznej aktywności,
- zdobywanie samoświadomości dotyczącej ciała, uczuć, myśli,
- poznawanie swoich słabych i mocnych stron,
- uświadomienie i usuwanie ograniczeń, blokad w ciele, uczuciach i umyśle,
- wyrażanie i kontrolowanie uczuć,
- zdobywanie świadomości dotyczącej własnych potrzeb oraz sposobów ich zaspokajania.

W ramach sfery fizycznej celem jest:

- wdrażanie uczniów do zachowań prozdrowotnych, a w szczególności utrwalanie nawyków dbania o zdrowie,

- podejmowanie działań mających na celu zapewnienia bezpieczeństwa uczniom na terenie szkoły,
- kształtowanie sprawności fizycznej, utrzymanie kondycji instrumentalnej oraz przeciwdziałanie przeciążeniom, dbanie o higienę pracy,
- kształtowanie umiejętności rozpoznawania zagrożeń dla zdrowia, w tym zagrożeń wynikających z sięgania po środki psychoaktywne,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie świadomości ekologicznej,
- uwrażliwienie nauczycieli, rodziców i uczniów na zagrożenia występujące w środowisku szkolnym i pozaszkolnym,
- uświadomienie dziecku łączności człowieka z naturą,
- kształtowanie pozytywnego obrazu własnego i związanego z tym poczucia pewności siebie, mocy i sprawstwa,
- kreowanie naturalnej i spontanicznej ekspresji siebie za pomocą ciała, głosu, gestów i mimiki.

W ramach sfery duchowej celem jest:

- kształtowanie zdolności wartościowania, wprowadzania uczniów w świat wartości moralnych, pomoc w określeniu własnego systemu wartości i wprowadzeniu go w życie,
- kształtowanie postawy twórczej, rozwijanie swoich zdolności i talentów, odnajdywanie własnych zasobów i potencjału,
- wyrabianie postawy gotowej do poświęceń, pomocy drugiemu człowiekowi, tolerancji,
- pomaganie uczniom w poznawaniu siebie, odkrywaniu własnej indywidualności,
- rozbudzanie zdolności do twórczego sterowania własnym życiem,
- poznanie swojego wnętrza i integracja wszystkich sfer osobowości,
- budowanie takich cech interpersonalnych jak np.: przyjaźń, miłość, szczęście, prawda, odwaga, piękno, zrozumienie, współczucie, prostota, cisza, spokój, pewność, ciepłość, odnawianie się, harmonia, wdzięczność, itd.

W ramach sfery społecznej celem jest:

- integracja zespołów klasowych, wzajemne poznawanie się,
- rozwijanie umiejętności interpersonalnych, rozwijanie empatii i zrozumienia,
- tworzenie życzliwej atmosfery w klasie,
- budowanie relacji opartych, m. in. na zaufaniu, szacunku, tolerancji, życzliwości, poszanowania godności drugiego człowieka,
- eliminacja zachowań agresywnych, ćwiczenie komunikacji opartej na porozumieniu bez przemocy,
- kształtowanie umiejętności pracy w zespole,
- wyrabianie szacunku do osób starszych, niepełnosprawnych, słabszych,
- przygotowanie uczniów do uczestnictwa w życiu publicznym,
- pokojowe rozwiązywanie konfliktów,

- kształtowanie u uczniów postaw patriotycznych, uwrażliwianie na tradycję, historię
- i kulturę własnego narodu,
- upowszechnianie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i zasad postępowania.

9. Uczestnicy i realizatorzy programu wychowawczo-profilaktycznego

Programem wychowawczo-profilaktycznym objęci są wszyscy uczniowie uczący się w Państwowej Szkole Muzycznej I st. w Strzelinie. Realizatorami programu są wszyscy nauczyciele uczący w szkole, dyrekcja szkoły oraz pracownicy niepedagogiczni. Ważna rola spoczywa na nauczycielach przedmiotu głównego, którzy ze względu na indywidualny charakter zajęć i kultywowanie relacji mistrz-uczeń mają największą możliwość kreowania wrażliwości, kultury osobistej oraz pozytywnej postawy społecznej swoich uczniów. Istotną kwestią w realizacji programu jest również rola rodziców, którzy dzięki szybkiemu sygnalizowaniu problemów aktywnie uczestniczą w procesie wychowawczo-profilaktycznym swoich dzieci.

10. Dodatkowe informacje

Niniejszy program jest częścią, tzw. teoretyczną, Programu Wychowawczo-Profilaktycznego w PSM I st. w Strzelinie. W każdym roku szkolnym szkoła opracowuje tzw. część praktyczną Programu Wychowawczo-Profilaktycznego i wprowadza go do realizacji.

Niniejsza część teoretyczną jako podstawy ogólne Programu Wychowawczo-Profilaktycznego PSM I st. w Strzelinie pozytywnie zaopiniowała Rada Rodziców PSM I st. w Strzelinie w dniu 8 czerwca 2022 r. oraz Rada Pedagogiczna PSM I st. w Strzelinie w dniu 15 czerwca 2022 r.